

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Železný Brod, Slunečná 327

Slunečná 327, 468 22 Železný Brod

Identifikátor školy: 600 078 116

Termín konání inspekce: 17. až 19. února 2004

Č.j.:	h4-1107/04-1076
Signatura:	oh3ax115

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací činnosti práce mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti práce mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Železný Brod Slunečná 327, 468 22 Železný Brod s kapacitou 75 dětí byla zřízena městem Železný Brod, nám. 3. května 1, 468 22 Železný Brod usnesením zastupitelstva č. 165a/02 s účinností od 1. ledna 2003. Provoz mateřské školy je od 6:30 do 16:00 hodin. Ve školním roce 2003/2004 bylo k docházce do tří tříd přihlášeno 73 dětí ve věku od 3 do 7 let. Součástí školy je školní jídelna s kapacitou 90 jídel, která zabezpečuje stravování dětí i všech zaměstnanců.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ředitelka a pět učitelek jsou odborně a pedagogicky způsobilé, mají dlouholetou praxi. Složení pedagogického sboru je více let stálé. Tři učitelky absolvovaly logopedický kurs. Spolupracují s logopedkou, pod jejím vedením pracují s dětmi s vadami řeči.

Organizace provozu je zažitá, je dána organizačním a vnitřním řádem pro pracovníky školy, školními řády pro rodiče, rozpisem služeb učitelek, pracovními náplněmi i dalšími úkoly, kterými byli pracovníci pověřeni.

Předávání informací mezi zaměstnanci školy probíhá v každodenní spolupráci, na pravidelných schůzkách a poradách. Informační materiály jsou také zveřejňovány v šatně zaměstnanců.

Při vedení zaměstnanců využívá ředitelka dlouholeté vzájemné spolupráce, dobré znalosti silných i slabších stránek jejich práce. Kontrolní činnost provádí denně, případné problémy ihned řeší. Hospitační činnost je dána plánem hospitací s odlišnými cíli u jednotlivých učitelek. Předložené hospitační záznamy z hospitací uskutečněných ve školním roce 2003/2004 je respektovaly, měly formulovány odpovídající závěry. Úroveň výchovně-vzdělávací práce učitelek však ovlivňují především vzájemné konzultace a diskuze při plánování činností a hodnocení práce s dětmi. Vzdělávací akce navštívené učitelkami ve školním roce 2003/2004 odpovídají vzdělávacím záměrům školy a zájmům učitelek. Všechny se jich rovnoměrně účastní. K samostudiu je k dispozici velký výběr aktuálních odborných publikací, ale jejich využívání nebylo v práci učitelek příliš znatelné.

Ředitelka zpracovala kritéria hodnocení pro všechny pracovníky školy, která jsou jim známá.

Personální podmínky byly hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Mateřská škola je umístěna v účelové jednopatrové budově. Je v blízkosti řeky, v zátopové oblasti. Třídy a herny jsou prostorné, každá třída má vlastní hygienické zázemí. Část prostorů herny slouží jako ložnice. Nábytek je starší, velmi opotřebovaný. Od poslední inspekce došlo k úpravám prostředí a obměně vybavení. Nové stolky a židle dětí jsou však jedné velikosti, neodpovídají plně jejich vzrůstu. Nové podlahové krytiny, úprava a výzdoba interiérů vytvářejí podnětné prostředí pro činnosti dětí. V budově školy je pravidelně využívána vlastní sauna. Menší zahrada přilehlá k budově školy je vybavena pískovištěm, dřevěným altánkem a skluzavkou i kovovými průlezkami. Větší zahrada oddělená od budovy místní komunikací je vybudovaná na původním vodním náhonu. V současnosti má vyvrácenou bránu a rozbité oplocení. Protože se už delší dobu rozhoduje o obnově náhonu, proto jsou úpravy zahrady pozastaveny. Vybavení obou zahrad je často ničeno dětmi z okolních panelových domů. Pro rekreační a hrové činnosti jsou proto používány převážně přenosné pomůcky a hračky. Koutky pro námětové hry jsou ve všech třídách totožné, hlavně zaměřené na hru dívek (kuchyňka). Hračky a pomůcky jsou v dostatečném výběru i množství, ukládání do uzavřených skříněk však děti v jejich výběru částečně omezuje. Větších konstruktivních stavebnic je méně. V každé třídě je klavír a přehrávač. Tělovýchovné nářadí a náčiní je na průměrné úrovni. Ředitelka a vedoucí stravování používají počítač. Kopírka je často využívána k přípravě pracovních listů pro činnost dětí. Při stolování s dětmi nemají učitelky k dispozici žádný vlastní stůl a židle.

Ředitelka sleduje možnosti zlepšování materiálně-technického zázemí. Spolupracuje se zřizovatelem především při určování priorit zlepšování stavu budovy.

Materiálně-technické podmínky jsou na dobré úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Školní program „Rok se Sluníčkem“ obsahuje rámcové a hlavní cíle výchovně-vzdělávací práce školy. Byl zpracován na základě Rámcového programu pro předškolní vzdělávání č.j.: 14 132/01-22. Třídní programy mají podobu společných témat, s úkoly zpracovanými podle jednotlivých oblastí pro každou třídu trochu odlišně. Záměry jsou měněny a doplňovány podle aktuální situace i poznatků získaných při jejich realizaci. Tento proces je však zatím nahodilý, není systémově připraven a používán.

Cíle vymezené ve vzdělávacím programu školy odpovídají obecným cílům předškolního vzdělávání.

Povinná dokumentace je vedena přehledně. Naplňování stanovených cílů bylo možno sledovat v zápisech přehledů výchovné práce.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Pro hodnocení nejsou vytvořeny žádné ukazatele kvality. Naplňování stanovených záměrů je zaznamenáváno v plánech zpravidla datem realizace. Učitelky vyhodnocují svou denní práci krátkými poznámkami. Poznatky z kontrolní činnosti a hospitační činnosti ředitelky i poznatky učitelek jsou v další práci využívány jen zčásti.

Pro kontrolní činnost není vytvořen systém, je účinná jen částečně.

Od poslední inspekce se výrazně posunul vzájemný poměr spontánních a řízených činností. V současnosti je vyváženější, zvýšil se podíl nepřímo a skupinově řízených aktivit nad frontálně řízenými činnostmi. Střídání a souběh spontánních a řízených činností respektovaly potřeby a možnosti dětí. Dostatek času na hry tak měly i děti přicházející do mateřské školy později. Více byly zohledňovány jejich věkové a individuální zvláštnosti. Organizace společné svačiny v jednom případě výrazněji přerušila průběh dopoledních aktivit. Do režimu dne je promyšleně zařazeno pravidelné saunování. V době inspekce se jedna skupina dětí účastnila plaveckého výcviku. Jeho organizace nenarušila činnost školy.

K výměně informací mezi školou a rodiči nejčastěji slouží osobní jednání při denním předávání dětí i setkávání se v občanském životě. Využívány jsou i nástěnky, schůzky a akce školy pro rodiče.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídala specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu byla celkově hodnocena jako dobrá.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Hospitovány byly spontánní, nepřímo řízené individuální a skupinové činnosti a frontální řízené činnosti ve třech třídách u tří učitelek.

OPZ pedagogických pracovníků

Ve výchovně-vzdělávací práci se uplatnila kvalifikovanost učitelek, jejich znalosti, zájmy a další vzdělávání v oblasti výtvarné a hudební.

Spontánní činnosti

Prostorné herny i dostatek hraček a pomůcek vytvářejí dobré podmínky pro hru. Ranní hry se rozvíjely málo a zvolna, zvláště mladší děti spíše manipulovaly s hračkou. Většina dětí více využívala připravené nabídky aktivit u stolečků. Ta byla poněkud jednostranná, ve všech třídách se zaměřovala především na pracovní činnosti, manipulaci s drobnými tvary a kreslení. Postupně si děti vybraly hru a spoluhráče, projevilo se vnitřní zaujetí a prožitek ze hry. Činnost se stala smysluplnou, rozvíjela se spolupráce i vzájemná komunikace. Aktivní a emoční zaujetí hrou se více projevilo ve hrách po svačině. Všechny učitelky využívaly pochvaly ke zvyšování sebejistoty i vytrvalosti dětí.

Bezprostřední příprava se projevila nabídkou her i připravených aktivit, které odpovídaly tématu a byly i přípravou na další. Při manipulaci s drobnými tvary a pracovních činnostech si děti procvičily jemnou motoriku, prostorovou představivost i pracovní návyky, pracovaly s chybou. V hudebně-pohybových hrách se projevila fantazie dětí, v samostatné dramatizaci pohádky si procvičily řeč i schopnost dohodnout se na rolích. Méně času pro hru bylo ve třídě nejstarších dětí. V dalších třídách měly děti více možností, potřeba hry byla uspokojena. Učitelky velmi pohotově reagovaly na projevy chování dětí a přímou účastí v nabízené činnosti je motivovaly a aktivizovaly. Vstřícností a akceptujícím postojem vytvořily klidné a přátelské ovzduší. Pozitivně se projevovala i jejich velmi dobrá znalost rodinného zázemí dětí.

Spontánní činnosti byly hodnoceny jako dobré.

Řízené činnosti

Sledované řízené činnosti navazovaly na vlastní zkušenosti a znalosti dětí. K motivaci využily učitelky písní, říkadel, hádanek, obrázků a maňásků. Povzbuzování a pochvala posilovaly snahu a zaujetí dětí, respektovaly jejich individuální možnosti.

Realizované aktivity vycházely z plánů, v některých okamžicích učitelky pohotově reagovaly na aktuálně vzniklé situace. Použité metody převážně odpovídaly cílům, aktivizovaly děti

a přinášely jim příjemné prožitky. Některé postupy však byly didakticky méně účinné, vedly k pasivitě dětí. Respektování jejich individuálních potřeb se nejvíce projevilo v souběžně probíhajících spontánních a řízených činnostech. Vznikalo tak i více příležitostí ke slovním projevům dětí. Možnosti záměrného vytváření pestré a variabilní nabídky aktivit nebyly učitelkami plně využité. Jejich jednání a vstřícnost vytvořily podporující pracovní prostředí.

Cílené průpravné cvičení bylo zařazeno ve třídě nejstarších dětí, v dalších třídách byly využity pohybové hry.

Řízená činnost byla celkově hodnocena jako dobrá.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

- Pohybové dovednosti byly na průměrné úrovni. Velká pozornost byla věnována rozvíjení jemné motoriky.
- Sebeobslužné dovednosti odpovídaly věku, jsou průběžně rozvíjeny a upevňovány.
- Učitelky důsledně užívaly zdvořilostní formulace a zásady v jednání, děti v nich měly dobrý vzor, napodobovaly je. Vzájemná komunikace mezi dětmi i mezi dětmi a dospělými byla častá a přátelská. K učitelkám projevovaly důvěru.
- Většina dětí se dobře souvisle vyjadřovala. Část dětí nemá upevněnou správnou výslovnost.
- U dětí byly pozorovány přiměřené sebevědomí a samostatnost. V jednom případě výraznější vedoucí role učitelky dostatečně neupevňovala samostatnost dětí.
- Schopnost přijímat sociální role se projevila v dramatizaci pohádky i v péči o mladší kamarády.
- Úroveň poznatků o okolním světě byla dobrá.
- Zhlédnuté činnosti méně podporovaly projevy představivosti a fantazie.

Celkově byla vzdělávací činnost školy hodnocena jako dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu s údaji ve zřizovací listině.

Zájemcům škola nabízí hru na flétničky. S dětmi pracuje jedna z učitelek. Má velmi pečlivě zpracovanou metodiku. Pravidelně provádí hodnocení pokroků dětí. Do keramické dílny v domě dětí a mládeže chodí děti s učitelkami jednou za 14 dní. Činnost zajišťuje lektorka, rodiče si ji platí. Každoročně dojíždějí zájemci na plavecký výcvik do Jablonce nad Nisou.

Obohacením života školy jsou představení dojíždějících divadel, koncerty žáků základní umělecké školy, akce „Pohádkový les“ pořádané oběma základními školami ve městě pro mateřské školy i společné akce se zvláštní školou. Studenti střední umělecké školy sklářské pravidelně představují čerta a Mikuláše. Společně s ostatními mateřskými školami děti vystupují pro veřejnost. Tradicí je také výstava jejich výtvarných prací v budově radnice. Ve spolupráci se sborem dobrovolných hasičů se děti účastní soutěže „Soptík“.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ze dne 22. ledna 2004
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j.: OŠM-093/02-RZS ze dne 23. ledna 2003
3. Jmenování ředitelky č.j.: RM 234k/02/04 ze dne 15. října 2002 s účinností od 1. ledna 2003
4. Výkaz o mateřské škole Škol(MŠMT) V 1-01 k 30. září 2003
5. Rozhodnutí o výjimce z počtu dětí č.j.: OŠM-333/2003-R z 5. března 2003
6. Doklady o vzdělání pracovníků s osobními čísly 334, 282, 1058, 1181, 1754 a 2673
7. Přehledy docházky dětí za měsíce leden a únor 2004, evidenční listy všech dětí přijatých k docházce ve školním roce 2003/2004, přehledy výchovné práce všech tříd na školní rok 2003/2004
8. Přihlášky dětí k docházce do mateřské školy a kopie rozhodnutí o jejich přijetí ve školním roce 2003/2004
9. Školní řád pro rodiče a vnitřní řád pro rodiče platný od 2. září 2002
10. Vnitřní řád a organizační řád pro pracovníky školy platný od 1. září 2003
11. Zápisy z porad ze dne 27. listopadu 2003 a 11. ledna 2004
12. Hospitační záznamy z hospitací realizovaných ve školním roce 2003/2004 u učitelek o. č. 1058 a 1754
13. Roční plán ředitelky školy na školní rok 2003/2004
14. Školní program schválený 27. srpna 2002 s přílohami
15. Inspekční zpráva ze dne 11. listopadu 1998 č.j.: 083 503/98-1076

ZÁVĚR

Všechny učitelky jsou odborně a pedagogicky způsobilé. Současné trendy v předškolním vzdělávání jsou jim známy, ne všechny je plně vnitřně přijaly. Začínají pracovat s Rámcovým programem, hledají způsoby plánování. Seznamují se s pojmem sebeevaluace, nutností pravidelného hodnocení a využívání zpětnovazebních poznatků. Ve výchovně-vzdělávací práci využívají svých znalostí v oblasti logopedie, hudební a výtvarné výchovy. Prostorové podmínky jsou dobré, materiální vybavení se postupně obnovuje a obměňuje. Méně vyhovující je především úložný nábytek, vybavení a úprava zahrady. Pozitivem je využívání vlastní sauny.

Sledované výchovně-vzdělávací činnosti měly učitelky připravené. Spontánní a řízené činnosti byly v rovnováze. Jejich střídání a prolínání umožnily respektovat věkové i individuální zvláštnosti dětí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Jirkalová	v. r.

V Liberci dne 25. února 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. února 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Eva Dvořáková	v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Masarykova 28, 460 01 Liberec. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo č.j.: jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	11. března 2004	h4 1112/04-1076
Zřizovatel	11. března 2004	h4 1113/04-1076

Připomínky ředitelky školy

Datum	Č.j.: jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.